

В Національному педагогічному університеті імені Михайла Драгоманова відбулося святкування ювілею Заслуженого працівника народної освіти України, доктора філологічних наук, професора кафедри української мови, відомого вченого в галузі мовознавства, педагога і методиста Марії Яківни Плющ.

Берегиня рідного слова

Ніжна посмішка, мудрі краєвидні очі, проникливий голос, притишений, але завжди з переконливістю... Вона заходить до аудиторії, де на неї сьогодні чекають її вихованці. Але ця зустріч не за розкладом. І студентів цих (вчителів, відомих вчених, міністрів, письменників) Марія Яківна навчала у різні десятиліття.

Дорога Марії Яківни, в плечі і охороні рідного слова звияжна і велична. В рідному університеті розпочалась вона ще у далекому 1946 році. Юна Марія, розуміла, що зробила правильний вибір професії, обравши мовно-літературний факультет. Саме там почали розвіяти яскраві вияви її таланту. Потім під час навчання в аспірантурі Марія Яківна працювала над кандидатською дисертацією "Способи словотворення в українській мові".

підручників для гімназій, ліцеїв і шкіл з поглибленим вивченням української мови ("Рідна мова" для 9 класу, 2002; "Рідна мова" для 10 класу, 2003) і навчальних посібників для загальноосвітніх шкіл ("Українська мова. Довідник", 2002).

Внесок Марії Яківни був високо оцінений. Про це свідчать численні нагороди та відзнаки: "Заслужений працівник народної освіти України" (1995р.), медаль "За трудову доблесть" (1970р.), медаль імені А. С. Макаренка (1990р.), знаки "Відмінник народної освіти УРСР" (1971р.), численні Грамоти і Подяки НПУ імені М. Драгоманова, Міністерства освіти і науки України, Київської міської державної адміністрації. У галузі лінгвістичної науки працює

сьогодні у вищих навчальних закладах працюють десятки викладачів, які пройшли наукову школу Марії Яківни, у загальноосвітніх школах — не одне покоління вчителів української мови колишніх її студентів.

З вітальним словом звернувся до Марії Яківни директор Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка професор Анатолій Васильович Висоцький. Висловив уклінну подяку ювіляріці, розповів про її життя та науково-педагогічну діяльність.

Продовжила букет вітань професор кафедри української мови Наталія Павлівна Гальона. Прозвучала пісня "Многая літа". За нею — найщиріші побажання

ного університету імені Тараса Шевченка, Національного університету "Кієво-Могилянська академія", Київського університету імені Бориса Грінченка, Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янука (м. Рівне), Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Уманського гуманітарно-педагогічного коледжу імені Т.Шевченка, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Вінницького державного педагогічного університету імені М.Коцюбинського від Чернігівського земляцтва.

Зачитали Марії Яківни послання закордонних друзів: зі Словаччини, із Сегедського університету (Угорщина), з

рнення в сучасній українській мові" під керівництвом професора А. П. Медушевського, яку захистила в 1957 році. Педагогічна діяльність у вищій школі розпочала 1 вересня 1953 року. І так більше шістдесят років плекає знавців і охоронців коду нації. Працює над проблемами граматики сучасної української мови. Із середини 60-х років. дослідниця опрацювала тему "Орудний відмінок в українській мові", опублікувала низку статей у наукових журналах, тези наукових доповідей та монографію "Відмінок у семантико-синтаксичній структурі речення", яка стала основою докторської дисертації, і де досліджено семантику всіх семи відмінків сучасної української мови з погляду їхнього функціонування у словосполученні, простому реченні та ускладненому звертанні, дієприкметниковим зворотом з другорядно-предикативним значенням.

Головними доробками М. Я. Плющ стали також методики викладання української мови ("Робота над текстом у початкових класах", 1986, написана у співавторстві, "Вивчення морфології в 5-6 класах", 1988).

Вона брала участь у творенні підручників для ВНЗ ("Сучасна українська літературна мова", 1994, 2000, 2001; "Сучасна українська літературна мова. Збірник вправ", 1995) і навчального посібника "Методика лінгвістичного аналізу тексту" (1984),

М. Плющ відзначена "Медаллю честі", яка присуджується Міжнародним Бібліографічним центром (Кембридж) у номінації "Жінка світу в галузі наук 2000 — 2001 р.". У 2002 р. — нагороджена за підручник у співавторстві з А. П. Грищенком і Л. І. Мацько дипломом II ступеня в номінації "За кращий підручник, навчальний посібник". У 2005 р. Марію Яківну нагороджено медаллю "За наукові досягнення".

А ось про те, як шанують Марію Яківну колеги, свідчила заповнена лекційна аудиторія Інституту української філології та літературної творчості імені А. Малишка Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, де її вітали з 90-річчям. Колегу, вчительку, викладачку, наставницю, подругу, землячку усі, хто любить і поважає цю чарівну і мудру жінку. Адже

від ректорату, профспілки, Інституту української мови НАН України. І знову говорили видатні колеги ювілярки професор Катерина Григорівна Городенська, професор Віктор Михайлович Бріцин. Він, щоправда, виконав і доручення академічної установи — Інституту мовознавства імені О. Потебні НАН України.

Приємно вразило Марію Яківну вітання Зайчука Валентина Олександровича, також випускника філологічного факультету, її вдячного учня, який свого часу очолював усю освітянську галузь України.

Відбулася презентація монографії Марії Яківни Плющ "Категорія відмінка у семантико-синтаксичній структурі речення", яку всі вітали гучними оплесками.

Брали слово для вітань і гості з Київського національ-

ного університету (Польща).

І знову слово брали свої. Кожна кафедра прагнула зворушити уяву дорогої колеги своєю щирістю, своєю вдячністю. Студенти зачитали рядки з листів-вітань від університетських колективів з Полтави, Рівного, Ніжина, Херсона, Миколаєва, Черкас, Житомира.

Справжнім знаком визнання для Марії Яківни Плющ, стало нагородження її орденom Княгині Ольги II ступеня за наукові досягнення й плідну педагогічну діяльність.

Теплу атмосферу зворушливих вітальних слів, доповнив вокальний ансамбль, виконавши на завершення урочистостей ліричну пісню. Неширих слів на цьому ювілеї бути не могло! Бо кожен з присутніх безмежно вдячний Марії Яківні за подвижницьку працю, високу професійну майстерність викладача, широку наукову ерудицію мовознавця-дослідника, за життєву мудрість, завдяки чому зросло не одне покоління науковців, педагогів і, що найголовніше, — справжніх людей. Вони усі бажали їй натхнення, життєвого оптимізму і нових наукових звершень!

Влада ЗАЇЧКО,

студентка 1 курсу Інституту української філології та літературної творчості мені

Андрія Малишка НПУ
ім. М. П. Драгоманова

